21/10/2023

Όσιος Φιλόθεος ο εν Άθω: Το τερατούργημα της διάσωσής του από την Υπεραγία Θεοτόκο

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

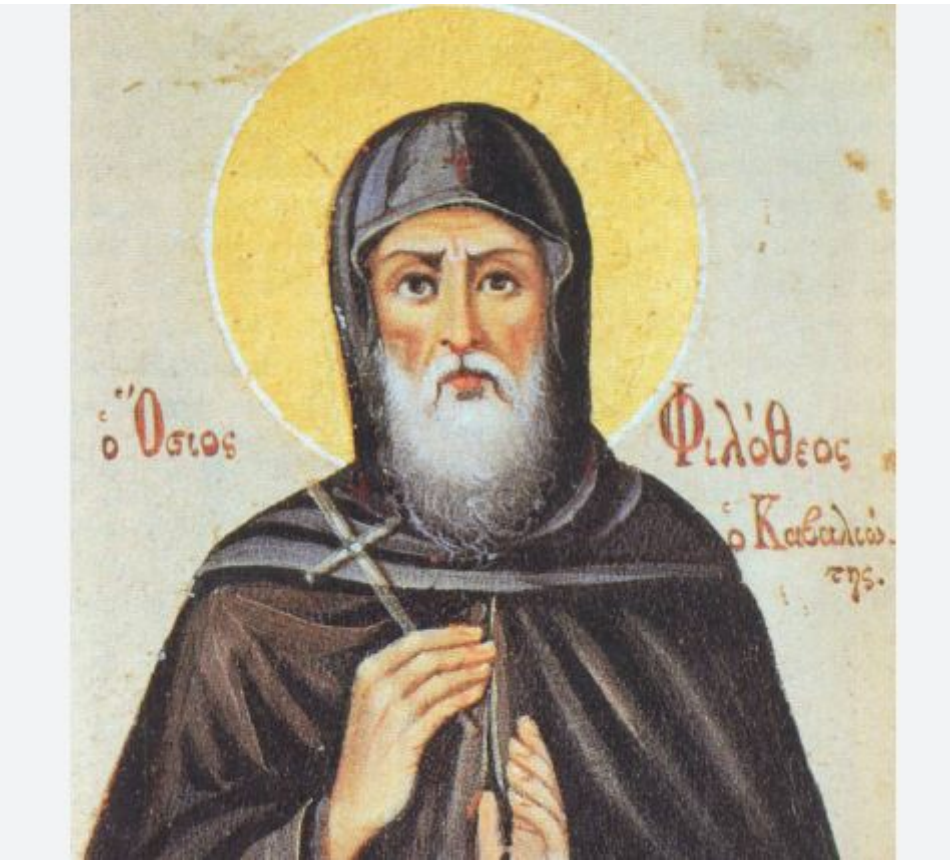

Τούτο το θείον φυτόν και θαυμάσιον εφύτρωσεν εις την της Μακεδονίας Χρυσόπολιν [ο άγιος Φιλόθεος ο Αγιορείτης]. Οι δε γονείς του ήσαν από την Επαρχίαν των Ασιανών εκ πόλεως Ελατείας· και διά τον φόβον των Αγαρηνών έφυγαν από την Πατρίδα τους, και υπήγαν εις την άνωθεν πόλιν, εις την οποίαν ετελεύτησεν [πέθανε] ο πατήρ αυτού αφού γέννησε δύω παίδας.

Τα όποια έμειναν εκεί εις την αλλοτρίαν γην με την Μητέρα τους κακουχούμενοι [ταλαιπωρούμενοι], και ονειδιζόμενοι [κοροϊδευόμενοι] από τους γείτονας ως ξένοι και πάροικοι [ξενητεμένοι] επειδή δεν είχασι τινά συγγενή από τον Πατέρα, ή την Μητέρα τους, ειμή [παρά] μόνον την Θείαν βοήθειαν και πολλάκις εμυρολογούντο [μοιρολογούσαν] την τύχην τους, η μεν γυνή την χηρείαν, οι δε παίδες την ορφανείαν ολοφυρόμενοι [κλαίγοντας σπαρακτικά].

Τον καιρόν εκείνον ήλθε πρόσταγμα να συνάξουν παιδία [να κάνουν παιδομάζωμα], καθώς έχουσιν οι Αγαρηνοί συνήθειαν. Όθεν πολλοί των Ορθοδόξων Χριστιανών έγιναν (φευ) αντίς Υιοί Θεού, τέκνα του Αντίχριστου, καθώς και σήμερον γίνονται, με τα όποια επήρασι και τα δύω ορφανά παιδία της γυναικός, και τα επήγασιν εις τον Αμηράν [διοικητής], ο όποιος τα εφυλάκωσεν εις το δεσμωτήριον, και δεν ήτον μεν τάξις [και δεν ήταν νόμιμο] να λάβουν και τα δύω Αδέλφια· ότι ος τις [διότι όποιος] είχεν έξη, ή δέκα παίδας, έδιδεν ένα, αμή [αλλά] η γυνή ήτον χήρα και ξένη, και δεν είχε τινά βοηθόν, διατούτο επήρασι και τα δύω οι Άραβες.

Όσιος Φιλόθεος ο Διονυσιάτης • Σκηνές του βίου του: Η παρουσίαση των δύο αδελφών στον Τούρκο αξιωματικό. Τοιχογραφία • Μονή Πέτρας Αγράφων, καθολικό • 1789

Όθεν [γι' αυτό] έμεινεν η ταλαίπωρος κλαίουσα καθ' εκάστην απαρηγόρητα την των παίδων ύστερησιν, και του ανδρός την χηρείαν, την ξενίαν [που βρισκόταν σε ξένο μέρος] και απορίαν [την φτώχειά της] της· και άλλην παρηγοριάν δεν είχεν η πολυόδυνος [πολυπικραμμένη], ειμή μόνον την ελπίδα της Παντοδυνάμου και Ουρανίου Βασιλίσσης, της Υπεραγίας λέγω, και Αειπαρθένου Μαρίας της Θεοτόκου, την οποίαν πολλάκις επαρεκάλει με θερμότατα δάκρυα, να κάμει έλεος εις τα τέκνα της, να τα λύτρωση από τας χείρας των ασεβών, να μην απωλέσουν την ψυχήν τους ευρισκόμενοι αιχμάλωτοι.

Επειδή λοιπόν εδέετο η άχαρος Μήτηρ και πολυόδυνος μετ' ευλάβειας και πίστεως, και η αίτησις ήτον εύλογος, της επήκουσεν η Παντοδύναμος Δέσποινα ως ελεήμων

και εύσπλαχνος, και ελύτρωσεν από τα δεσμά τα αγαπημένα της τέκνα με τοιούτον τρόπον θαυμασιώτατα· ήγουν [δηλαδή] εφάνη προς αυτά μίαν νύχτα εις την μορφήν της Μητρός αυτών, και λέγει τους εις το δεσμωτηρίον· εγέρθητε ηγαπημένα μου τέκνα, και ακολουθείτε μοι.

Τότε οι παίδες γενόμενοι έκθαμβοι ηγέρθησαν, και μετά χαράς αυτή ηκολούθησαν, ότι με τον λόγον της Θεοτόκου άνοιξαν αυτομάτως οι πόρταις της φυλακής· και ευγήκασι, και εις ολίγον διάστημα φθάνουσι την ώραν του όρθρου εις την Νεάπολιν, εις την όποια είναι Μοναστήριον εις όνομα αυτής τη Αειπαρθένου Θεοτόκου, και εις αυτό επρόσταξε τους παίδας να μείνωσι λέγουσα· εδώ να λάβετε το άγιον σχήμα τέκνα μου, να υποτάσσεσθε του προεστώτος και όλης της Αδελφότητος· και εγώ έρχομαι πάλιν να σας ιδώ αν προκόψετε.

Όσιος Φιλόθεος ο Διονυσιάτης • Σκηνές του βίου τουΗ απελευθέρωση των παιδιών από τη ΘεοτόκοΤοιχογραφία • Μονή Πέτρας Αγράφων, καθολικό • 1789

Ταύτα ειπούσα, τους αποχαιρέτησε, και εμίσεψεν [αναχώρησε]. Οι δε παίδες μετά την τελείωσιν του όρθρου επροσκύνησαν τον ηγούμενον, και του ανήγγειλαν την υπόθεσιν άπασαν, ο οποίος ως γνωστικός εγνώρισεν ότι Θεία δύναμις τους έσωσε, και δοξάζωντας τον Παντοδύναμον θεόν, έδωκε τα παιδια ενός εναρέτου γέροντος, να τα μανθάνη τα Ιερά Γράμματα, και πάσαν μοναδικήν κατάστασιν· και μεθ' ημέρας τινάς [και μετά από μερικές μέρες] τους έκαμαν Νεοκόρους, να υπηρετούν την Εκκλησίαν ως πρόθυμοι όπου έδειχναν· και τόσην επιμέλειαν έβαναν, οπού όλοι τους εθαυμάζοντο, μάλιστα διά τας μεγάλας αρετάς, οπού εκατώρθωναν, και πάντες οι Αδελφοί τους εφήμιζαν χαίροντες εις την προκοπήν οπού είχασι· και εξόχως ο Θεόφιλος [το βαπτιστικό όνομα του αγίου Φιλοθέου], ος τις εφιλονείκα καθ' εκάστην, και εβιάζετο να περισσεύση όλους τους Αδελφούς εις την υπαοήν και ταπείνωσιν.

Η δε Μήτηρ αυτών δεν ήξευρε τίποτα διά λόγου τους. Μόνον αφού επέρασε καιρός, έβαλε καλήν βουλήν εις τον λογισμόν της, να κουρευθή εις παρθενώνα τινά [να γίνει μοναχή], διά να φύγει, του Κόσμου την σύγχυσιν· ήτον ουν ένα γυναίκειον Μοναστήριον πλησίον του άνω ειρημένου [που αναφέραμε πιο πάνω], όπου ευρίσκοντο τα παιδιά της, και τα εκυβέρνα ένας Ηγούμενος [και τα δύο μοναστήρια διοικούσε ένας ηγούμενος], ήγουν αυτός όπου εκούρευσε [ο οποίος έκανε μοναχό διά της κουράς] τον Θεόφιλον, ος τις και την Μητέρα εκαλογέρευσε, και την ωνόμασεν Ευδοκίαν.

Αμή δεν ίξευρεν, ότι αυτή ήτον η Μήτηρ αυτού, ούτε εκείνη εγίνωσκε ποσώς [τίποτε] την μεγίστην θαυματουργίαν, όπου έκαμεν η θεόπαις Μαρία εις τα παιδιά της· μόνον αυτά με έμενον εις το ένα Μοναστήριον, υπηρετούντες τον Ναόν του Κυρίου επιμελέστατα, αυτή δε πάλιν εις το έτερον με τας Παρθένους, προκόπτουσα και αυτή εις πάσαν υπακοήν, και υπηρετούσα απόνως πάσαν την Αδελφότητα· και ένα καιρόν, οπού ήτον εορτή επίσημος, και επήγαν όλαις αι Μοναχές εις το των ανδρών Μοναστήριον, με τας οποίας ήτον η θαυμαστή Ευδοκία, και ευδοκία Θεού έτυχε μετά την Ιεράν Λειτουργίαν, και εφώναξαν ο ένας τον άλλον αδελφόν εξ ονόματος, διά τινά υπηρεσίαν της Εκκλησίας, ος Νεοκόροι όπου ήσαν αμφότεροι.

Όσιος Φιλόθεος ο Διονυσιάτης • Σκηνές του βίου του: Η αναγνώριση των παιδιών από τη μητέρα τους. Τοιχογραφία • Μονή Πέτρας Αγράφων, καθολικό • 1789

Η δε Μήτηρ αυτών, όπου εστέκετο εις τον Νάρθηκα, ακούσασα του Θεοφίλου το γλυκύτατο όνομα, εσπάραξεν η καρδία της, και εισελθούσα εις τον Ναόν, εστοχάσθη επιμελώς τα πρόσωπά του, και εγνώρισεν ότι αυτά ήσαν τα τέκνα της· από την χαράν της ωλιγοθύμησε, και μετά ώραν ικανήν όταν εσυνέφερεν, ενηγκαλίσθη ταύτα μετά δακρύων, και κατεφίλει αχόρταγα· έπειτα ηρώτησεν αυτά, πότε και πώς από την αιχμαλωσίαν ελυτρώθησαν.

Οι δε απεκρίθησαν λέγοντες· τάχα δόκιμάζεις μας μήτηρ φιλτάτη μας; δεν είσαι εσύ, όπου μας εύγαλες από τας χείρας των Ισμαηλιτών, και μας ήφερες εδώ; και επρόσταξες να μείνωμεν εις τούτο το Άγιον Μοναστήριον, έως πάλιν να έλθης να ιδής πώς έχομεν;

Τοτε εθαύμασεν η γυνή κατανοήσα το θαυμάσιον, και δακρυρροούσα εδόξαζε τον Θεόν, ευχαριστούσα την Παντοδύναμον Άνασσαν, και εύσπλαγχνον Μητέρα του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, όπου ετέλεσεν εις αυτά τοιούτον φρικτόν τεράστιον,

και δεν εκαταφρόνησε την δέησιν αυτής και τα δάκρυα.

Τούτο ηκούσθη εις όλον το Μοναστήριον, και έχαιρον πάντες οι αδελφοί εις αυτούς και ευφραίνοντο.

Η μνήμη του οσίου Φιλοθέου του εν Άθω τιμάται στις 21 Οκτωβρίου.

Από τον τόμο «Νέος Παράδεισος, Ήτοι λόγοι διάφοροι και βίοι αγίων εκ Μεταφραστού Συμεώνος, Εις την κοινή διάλεκτον μεταγλωττισθέντες μεν παρά Αγαπίου Μοναχού του Κρητός, Νυν δε αύθις τυπωθέντες εις κοινήν των Ορθοδόξων ωφέλειαν, μετά του προσηκόντος Πίνακος». Έκδοση εν Βενετία εκ του Ελληνικού Τυπογραφείου του Αγίου Γεωργίου 1853.

Όλες οι εικόνες προέρχονται από τη συλλογή οι «Άγιοι του Άθω»: http://saints-of-mount-athos.blogspot.com/search?q=%CE%A6%CE%B9%CE%BB%CF%8C%CE%B8%CE%B5%CE%

Πηγή: pemptousia.gr (Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)